

Oglaš. pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglaš. itd. tiskaju se napunom ili položajnom pošt. štetnicom u Beču na administraciju lista u Pułu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, treba to javi odpravničevu u odgovarajućem pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana naplate „Reklamacija“.

Čekovnog računa br. 847-849. Telefon tiskare broj 38.

# NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju, a nefrankirani ne primaju. Predplata na poštarnomu stoji 10 K u obće, 1 na godinu. 5 K za seljake, odn. K 2-50 na ili K 6, odn. K 2-50 na pol godinu.

Izvan carinske vijeće poštarin plaća i utužuje se u Pułu.

Pojedini broj stoji 10 h, zaostali 20 h, koji u Pułu, toll izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije iz Kmpotić i dr. (Via Giulia br. 2), kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplato.

Odgovorni urednik i izdavač Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Pułu ulica Giulia 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, II. kat).

## Premještenje slovenskog učiteljskoga u Goricu.

Kad je bilo ustrojeno pod konac sedamdesetih godina e. k. tro- ili četverojezično učiteljsko u Kopru, kimali su pedagogi glavom nebudući sporazumni ni sa izborom gradica, ni sa sustavom ili ustrojem učiteljskoga. Gradilo Kopar pruža danas djacima, osobito slavenskim vrlo malo, a prije 30 godina nije im pružao absolutno ništa. Kad se je pak tečajom godina razmahala u Istri narodnostna borba, očutili su hrvatski i slovenski djaci učiteljskoga u Kopru na sebi žalostne posljedice te borbe. Njih se je u školi, na ulici, u javnih prostorijah i u istih stanovih grđilo, zlostavljalo i proganjalo tako, da je mnogi od sadašnjih narodnih učitelja na sebi izkusio u Kopru sve gorčine mladoga života. Za čestih demonstracija, koje su tamo priredjivale prijašnjih godina talijanske ugrijane glave proti našemu narodu ili proti carskim oblastim, platili su obično račun hrvatski i slovenski kandidati učiteljskoga. Izbor gradica Kopra za sjedište s. k. učiteljskoga bijaše dakle već sam po sebi nesretan, te nije mogao zadovoljiti ni iz daleka slavenske profesore ni slavenske djake.

Sustav ili ustrojstvo učiteljskoga bijaše pako još nesretnije. To ustrojstvo bijaše nešto posve osobitoga, neka osebnost, kakve nenalazimo u nijednoj drugoj pokrajini Austrije. Učiteljske sastojale je naime iz triju odsjeka: hrvatskog, slovenskog i talijanskog. U svakom od tih odsjeka uzgajali su se mladići dielomice u materinskom jeziku, dielomice u tuđem im njemačkom jeziku. Nekoji od glavnijih predmeta, kao što je primjerice pedagogija, predavani su u svim trim odjecima u njemačkom jeziku. Taj predmet i ostali u materinskom jeziku predavani predmeti zadavali su djacima najviše brige i muke. A to nije ni čudo. Ta kako će mladić, koji je svršio pueku školu u materinskom jeziku i možda pripravnicu za učiteljskoga u istom jeziku, nesamo razumjeti i proučiti najvažniji i najteži svoj predmet u tuđem mu jeziku, već također iz istoga predmeta u više manje nepoznatom mu jeziku odgovarati? Na tom učiteljskoga bijahu pod jednim krovom kandidati triju narodnosti a profesori čak četirih narodnosti. To bijaše doista pravi *mixtum compositum*, kojega je na okupu držala više stroga disciplina, nego li kolegijalnost, prijateljstvo i postovanje između djaka s jedne strane, te između ovih i profesora s druge strane.

Ovi nezdravi odnošaji na učiteljskoga u Kopru postali su upravu nesnosni kad je sa ulice prenešena narodnostna borba i u samo učiteljskoga. Tada je nestalo i ono malo susretljivosti i snosljivosti između slavenskih i talijanskih kandidata, te između djaka i profesora druge narodnosti. Proti nepedagoškim ustroju učiteljskoga u Kopru planalo se i govorilo koji sa slavenske, toli sa talijanske strane u novinah, u parlamentu i u našem saboru. I Slaveni

i Talijani bijahu u tom složali, da se trojezično učiteljskoga u Kopru na okupu nikako održati nemože i da ga valja nesamo po narodnosti razdijeliti, već također u svakom odsjeku sve predmete u materinskom jeziku podučavati. Za ovaj posljednji zahtjev ustali su osobito i opetovno sami kandidati, te su nam još svima živo u pameti nemiri i štrajki na učiteljskoga posljednjih godina zbog toga neuhiljenog a pravednog zahtjeva.

U istarskom saboru prihvatila je prije desetak godina talijanska saborska većina predlog 1. da se ima učiteljskoga čim prije razdijeliti, 2. da se mora hrvatski i slovenski odlo iz Kopra maknuti i, 3. da se neće ustajati u pokrajini više od trih puekih škola za nauku djecu, dok se neizvede ono prvo i drugo. Predlog ili zaključak naperen je bio u prvom redu proti carskim oblastim, ali posljedice morali smo nositi mi. Takovo stanje nije moglo potrajati dugo i to tim manje, pošto se je zemaljski odbor strogo držao zaključka saborske većine glede ustrojenja novih puekih škola. Carska vlada odlučila se konačno na razdiobu učiteljskoga i na premještenje hrvatskog i slovenskog odjela iz Kopra. Hrvatski odio bijaše premješten školske godine 1907.—08. u Kastav, dočim je slovenski ostao sve do ovih dana u Kopru. Poteškoće činili su vladi Talijani Primorja, osobito oni Gorice, kamo je imao biti premješten slovenski odio i gdje mu bijaše jedino pravo i naravno mjesto. Za prenos slovenskoga odjela u Goricu znalo se je već duže vremena, te se imade pripisati jedino popustljivosti i neodlučnosti vlade, što je tekar sada do premještenja došlo i što su Talijani Primorja radi toga uzvitali silnu prašinu.

Čim bijaše sa službene strane poznato, da će prenos učiteljskoga uslediti na početku tekuće školske godine, udarise Talijani složno u viklu i kriklu sazivajući sastanke i skupštine i priredjivajući bučne demonstracije proti carskim oblastim i proti Slovencima.

Jedini liberalni zastupnik gorčkih Talijana skočio je u Beč, gdje se je mihalarstvu groznjama i revolucijom zaprijetio uztraže li kod svoje odluke glede prenosa učiteljskoga u Goricu. Već se je činilo, da kanl vlada strahovanju sa revolucijom podležl, jer je isti zastupnik svojima u Goricu brojavio iz Beča, da je vlada opozvala dekret o premještenju slovenskog odjela učiteljskoga iz Kopra u Goricu. Na taj glas nastalo je u talijanskim krugovima neobuzdano veselje, koje je, na žalost njihovu, samo dva dana trajalo. Spomenuti zastupnik bio je naime zlo obaviješten ili je hotio svoje nasamariti, jer se njegov glas nije obistinio. Vlada je naime izjavila, da se učiteljskoga mora premjestiti u Goricu, te je izdala u tu svrhu potrebite naloge. Radi toga uzvitalaše Talijani novu prašinu u Gorici, Trstu i u svim većim gradovima Primorja. Nu ovaj put izdala ih stara taktika, jer vlada nije htjela ili mogla popustiti njihovom oblačajnom strahovanju, demonstracijama i terorizmu.

Slovenski odio učiteljskoga premješten je u Goficu gdje je započela jurve poduka. Talijanski vikači spravise svirala za pas vidi, da su ovaj put, žalibože vrlo riedki put, našli na tvrdu kost.

Odatle bi morala erpiti carska vlada znatnu nauku o tom, kako nevalja uvijek i u svemu popuštati prapšnim i oblačajnim vikačim, koji imadu, da zahvale svoje najveće narodne političke uspjeha svojim pouličnim demonstracijam, groznjam i strahovanju, pred čime je vlada uvijek do sada plashivo uzmicla ili slepo popuštala.

Trojezično učiteljskoga nije ostalo uz sve svoje mane u Kopru i u onom sudbenom kotaru bez blagotvornih posljedica za naš narod.

U Kopru se nije prije ni znalo, da ima tamo i našega življa, bez svijesti i prava, koj čeka na svoje uskranuće. Sa učiteljskoga ustrojena je tamo slovenska škola ili vježbaonica za kandidata učiteljskoga; oživorena je već u prvom početku narodna čitaonica a zaslugom tadanjih profesora i učitelja ustanovljeno je za onaj sudbeni kotar već godine 1894. prvo novčano društvo u Istri „Posojilnica in hranilnica“ u Kopru, koja je u gospodarskom i narodnom pogledu veoma blagotvorno djelovala i djeluje hvala Bogu i danas. Ovo je društvo postalo maticeom svim kasnije nastalim novčanim društvima onoga kotara.

Posljednjih godina ustrojena su u Kopru i druga narodna društva, zabavno poučnog smjera, koja sire narodnu svijest i pouku u Kopru i u susjednih obćinah. Glavna je zasluga bivšeg učiteljskoga, odnosno njegovih profesora i učitelja, što stanovništvo onih slovenskih obćina sačinjava danas najsviestniji dio našega naroda u Istri.

S tog gledišta moramo dakle biti zahvalni narodnim članovim onog zavoda, koji bijahu prvi pioniri narodne svijesti i prvi promicatelji narodno-gospodarske organizacije u onom kotaru.

U Kopru ostao je sada samo talijanski odio učiteljskoga, čime je zadovoljeno u prvom redu zahtjevima talijanske radikalne stranke u Istri, al dvojimo veoma, da je tim zadovoljeno i nižim talijanskim slojevom grada Kopra, koji neživu od politike, nego od svakdanjeg kruha.

## Pogled po Primorju.

### Puljsko-rovinjski kotar:

† Ivan Špić. Prošli tjedan pokopasmo opet jednog veterana naših narodnih rodova Ivana Špića. Pokojnik, koji je u mladje doba živo sudjelovao u narodnoj borbi u Pułu, bio je jedan od osnivača Istarske Posojilnice i od najstarijih članova Čitaonica. Posljednje dvie tri godine pokojni Špić nije utjeao u narodnu borbu radi teške bolesti, ali je ipak dolazio redovito k izbornoj zarli, da ovrši narodnu dužnost.

Pokojniku bila lahka domaća gruda, a rodbini naše saučestće.

Hrvatsko knazlište u Pułu. U nedjelju dne 10. t. mj. predstavljat će se u „Narodnom Domu“ u Pułu „Niz bisera“. Početak točno u 8½ sati; ulazne cene običajne.

Plesna škola. U nedjelju dne 10. t. mj. počimlje plesna škola u „Narodnom Domu“ od 3—7 sati po podne svake nedjelje i blagdana, čime se upozoruju članovi.

Iz Hajdučkih dvora. Na Franjevo dne 5. tekućega sabralo se u Hajdučkim dvorima u Juršćih 40 K za siromašne djake Porečko-Puljske biskupije koji se budu odgajali u budućem hrvatskom konviktu u Pazinu. Ova je svota uložena kod Istarske Posojilnice u Pułu na knjižicu br. 1999, koja je predana u pohranu g. postovadjl, u svrhu da bude omogućeno svakomu dobre volje štogod uložiti za buduće siromašne djake iz dolnje Istre.

Barban dne 28. 9. 09. Dne 26. rujna t. g. držalo je ovo mjesno školsko Vijeće, svoju redovitu godišnju sjednicu, u prostorijam opć. uredu u Barbanu.

I. točka dnevnoga reda bijaše, potvrda proračuna za g. 1910. a II. točka riješenje molba. — Među molbami bijaše i molba veleč. g. don Frana Livića, kojom je on molio nek se najsiromašnjoj djeci koja polaze pomoćnu-pueku školu u Sv. Mariji od Zdravlja, porazdijeli nekoliko komada školskih knjiga iz opć. sredstava. Molba bje jednoglavno primljena. A tako isto i ona od g. učitelja Družbine škole u Raklju, kojom je on molio u istu svrhu.

Nadalje zaključilo se, nek se naruči 12 iztiskava „Mladog Istrana“ i Kalendar „Jorgovan“ i 20 komada „Zgodnog štiva“, prigodom šezdeset godišnjice slavnog vladanja Nj. V. Frana Josipa I. i nek se porazdijeli među djecu polazeću škole, spadajuće pod okružje ovog mjesnog školskog Vijeća. Zaključilo se je, također, da pošto imade do 120 djece koja su dužna polaziti školu u Barbanu, nek se zamoli Kotarsko školsko Vijeće, nek se sistematizira mjesto za drugu učiteljsku silu.

Narodni darovi. Gosp. Ivan Čipričić u Pułu dao je K 5 za Djačko pripomoćno društvo u Pazinu.

Današnji izkaz . . . K 5—  
zadnji izkaz . . . K 1561-25  
ukupno . . . K 1566-26

Istarski žopni koledar „Jorgovan“. Nakladom Narodne tiskare Laginja i dr. u Pułu izasno je „Istarski žopni koledar Jorgovan“ za učeću mladež i odrasle. Izim običnih koledarskih bilježak sadržaje „Jorgovan“ obširno rodostovlje naše vladajuće kuće, za svaki mjesec prazan listić za bilježke primitaka i izdataka, ljestvice za biljege, poštanski cjenik, mjere, utezi i novce u našoj monarkiji (sa slikama), jednaputjedan I. i II. dio, kamatna skrižaljka uz 4, 5 i 6 po sto. Drugi dio zabavno-poučno štivo sadržaje: *Mlutenici Istri* (pjesma), *Šetnja po Pułu* (opis znamenitijih spomenika i javnih zgrada u Pułu sa 16 slika); *Na Učici* (pjesma); *Što je rat* (ertica); *Čeđu*



**Družbina četa.** Nadalje su se upisali u četu povjerenika Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru sljedeća gg. koja su se obvezala da će svake godine sakupiti i družbinom ravnateljstvu uplatiti 100 K. 69. Dr. Josip Reberski, Zagreb; 70. Josip M. Picinić-Cačević, Mali Lošinj; 71. Josip Pavušić, Hreljin; 72. Klub „Borice“, Kraljeva; 73. Dr. Ljudevit Čiković, Trst; 74. Rubinić Josip, Mošćenice; 75. Antica Kurelić, Pazin; 76. Mavričić Vinko, Draga; 77. Teodor Matejčan, Rijeka. Kako se vidi, redovi se družbine vojske sve više napunjuju. Čast imena hrvatskoga i spas naše hrvatske Istre nalazu nam, da nesustanemo. I ne ćemo sustati. Čvrsto je naše uvjerenje da će se u našem narodu naći 1000 požrtvornih Hrvata i Hrvatice, koje će se odazvati pozivu družbinoga Ravnateljstva i stupiti sa svim žarom u redove družbine vojske. Mi se u to čvrsto nadamo. U toj nam nadi krijepi misao, da još zve naš stari naš dobri hrvatski narod. Naprijed za družbu!

**Lloydova uprava — njemački jezik — glasilo tršćanskih liberalataca.** U medjelju odplivio je novi lloydov parobrod „Merano“ iz tršćanske luke do brionskih otoka na pokusnu vožnju. Na parobrodu bijahu sakupljeni predstojnici raznih oblasti kao n. pr. predsjednik Lloyd Dr. Darschatto, zastupnik pomorske vlade prof. Attems, gradski podnatačelnik Dr. Richeiti, odaslanik trgovačke komore, činovnici državne željeznice, više članova gradskog zastupstva grada Merana i mnogo drugih gostova. Za vožnje priredjen je gostovom na parobrodu sjojan objed a na povratku bogata večera. Za pjenjenja šampanjca izpuknulo je više govornicija i to sve u njemačkom jeziku, samó kod večere na povratku kazno je predsjednik Darschatto kao za porugu par riječi talijanski.

Ovaj opis vadimo iz glavnog glasila tršćanske nazovi liberalne stranke, glasovitog „Il Piccolo“, koji je valjda imao kod gostbe kojeg svog „obrezanca“. I taj silni branitelj talijanstva u našem Primorju nije našao ni riječi prigovora ili osude proti tomu, što se je na lloydovom parobrodu službeno isirila i sepirila isključivo blažena niemiština. Da je slučajno koji od pozvanika i privatno pragovorio kojim slovenskim jezikom, skočio bi bio stalno taj obrezanac kao da ga je zmija ujela, da prosvjeduje proti uvriedi i obezbešćenju talijanskog mora i talijanskog pomorstva. Ali tudji jezik, niemiština nije mu razbijala židovske bubnjice — jer je valjda od bogate gostbe za čas zaboravio na „mare amarissimo“ i na „čistocu“ i na „svetosti“ talijanskog mora i talijanskog pomorstva. Gospoda na upravi Lloyd poznaju tu vrst nazovinomarina, koji, ma koliko divlji bili — prestaju grukatiti kod punog korita.

**Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Punitu.**

**Plovitbeni red**  
vrješći od 20. travnja 1909. do opoziva.  
**Pruga: Rijeka-Punat.**

Svaki dan	Odl. Dol.	Postaje	Dol. Odl.	Svaki dan
5.—	odl.	PUNAT . . . . .	dol.	4.50
5.15	dol.	Krk . . . . .	odl.	4.36
5.25	odl.	Glavotok . . . . .	dol.	4.25
6.10	dol.	Glavotok . . . . .	odl.	3.40
6.15	odl.	Mallnska . . . . .	dol.	3.35
6.45	dol.	Mallnska . . . . .	odl.	3.05
6.55	odl.	Omštal . . . . .	dol.	2.55
7.40	dol.	Omštal . . . . .	odl.	2.10
7.45	odl.	RJEKA . . . . .	dol.	2.—
8.45	dol.	RJEKA . . . . .	odl.	12.55

Uvjetno pristajanje u Rijekama.

**Pruga: Baška-Punat.**

Poned. Utorak Četvrt. Subotu	Odl. Dol.	Postaje	Dol. Odl.	Poned. Srijeda Petak Nedjelju
8.45	odl.	Baška . . . . .	dol.	6.—
4.45	dol.	Punat . . . . .	odl.	6.—

Uvjetno pristajanje u Staroj Baški.

**Pruga: Rijeka-Rab-Nerezine.**

Utorak Petak	Odl. Dol.	Postaje	Dol. Odl.	Srijeda Subota
7.20	odl.	RJEKA . . . . .	dol.	2.80
7.50	dol.	Opatija . . . . .	odl.	2.—
8.—	odl.	Bell . . . . .	dol.	1.50
9.20	dol.	Bell . . . . .	odl.	12.80
9.30	odl.	Merag . . . . .	dol.	12.20
10.20	dol.	Merag . . . . .	odl.	11.30
10.30	odl.	Krk . . . . .	dol.	11.20
11.—	odl.	Krk . . . . .	odl.	10.45
11.10	odl.	Rab . . . . .	dol.	10.30
1.—	dol.	Rab . . . . .	odl.	8.30
1.16	odl.	Veli Lošinj . . . . .	dol.	8.15
8.—	dol.	Veli Lošinj . . . . .	odl.	6.30
8.10	odl.	NEREZINE . . . . .	dol.	6.20
4.—	dol.	NEREZINE . . . . .	odl.	5.30

Uvjetno pristajanje u Sv. Martinu Lokinjskom i Rovenskoj.

**Brza pruga: Rijeka-Opatija-Rab i natrag.**

Svaki Četvrti	Odl. Dol.	Postaje	Dol. Odl.	Svaki Četvrti
7.20	odl.	Rijeka . . . . .	dol.	7.30
7.50	dol.	Opatija . . . . .	odl.	6.55
8.—	odl.	Rab . . . . .	dol.	6.45
11.45	dol.	Rab . . . . .	odl.	8.—

Ravnateljstvo si pridržuje pravo — prema okolnostima — promjene plovitbenog reda.  
Agencija na Rijeci kod L. Pakulčića, Via Andrassy 25  
PUNAT, dne 18. travnja 1909.  
RAVNEHALTSTVO

**Upravo je izašao istarski žepni koledar**

**JORGOVAN.**  
Ciena 50 para.  
Naručuje se kod Tiskare LAGINJA i dr., PULA.

**STECKENPFERD-LILIENMILCH-SAPUN**  
Najblazi sapun za kožu kao i proti pjogama.  
Dobiva se posvuda!

**Oglas dražbe.**

Daje se do javnog znanja, da za predanje gradjevnih radnja operacionog paviljona u pokrajinskoj bolnici u Puli, držat će se javna dražba dne 10. oktobra t. g. u 12 sati u prostorijama ravnateljstva pokrajinske bolnice.

Primit će se ponude predane pisane osobno od ponudoca. U ponudi mora biti tečno označeno ime i prezime nudoca, njegov boravak i zanimanje; slovima i brojkama pak ima bit naznačen postotak sniženja pojedine cijene u obračunu. Uvjetne ponude neće se uzeti u obzir. Svaki natjecatelj imat će na dan dražbe položiti jamčevinu u gotovom ili javnim papirima u iznosu od K 4000, koji će ostati u pologu bolničke blagajne do dana izbora dostaoaca.

Zemaljski odbor ima odobriti zakup. Načrti, troškovi i obći i posebni uvjeti, kao što i obrasci za ponude mogu se pregledati kod ravnateljstva pokrajinske bolnice.

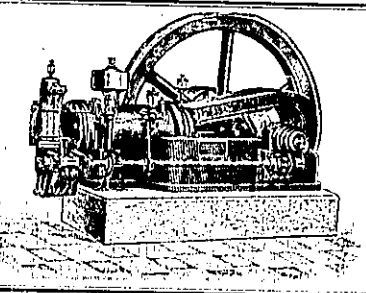
**Od Zemaljskog Odbora**  
u Poreču, dne 22 septembra 1909.  
Zemaljski kapetan  
Dr. Rizzi.

**Pazite na djecu!**

Kad su vam ranjava ili imadu kraste osip, crvenilo na koži ili bud kakovo nečistoće na tijelu, upotrijebite izvrstan maas zakonom zaštićenu iz ljekarne **PEGIB** sada dr. B. Vouk — Zagreb. Djeluje najuspješnije kod svake vrsti rana (rezotine, ogrebtine, opekline itd.), kod prekonjurnog znojenja noguh i tijela te nebi smjela nijedna kuća biti bez glasovite

**masti za djecu.**  
Čuvajte se patvorina!  
**Otjeva kutiji K — 60.**  
Dobiva se u svim ljekarnama.  
Glavno skladište:  
**Ljekarna PEGIB sada dr. B. Vouk ZAGREB.**

Preporučamo našim obiteljima  
**Kolinsku cikoriju.**



**J. Kopač**  
Svijećarna na paru  
**J. Kopač, Gorica, ul. Sv. Antona br. 7.**  
Preporuča pred. svećenstvu, crkvenom starešinstvu, p. n. slavnom obćinstvu svijeće iz prijsnog pćelnoga voska. Kilogram po K 5.—. Za priješnost jamčim s K 2.000. Tamjan Myrrhae, Styra, fitilja i stakla za vjetno svjetlo po jeftinijoj cijeni. Gg. trgovcima preporučam svijeće za pogrebe, za boćično drve, voštani svitci i mćd najjeftinije vrsti uz veoma niske cijene. Žuti vosak kupujem u svakoj množini po najvišoj dnevnoj cijeni.  
Na zahtjev šaljem oćenik franko.

**„BACULINUS“**  
jedini i zamćeni pripravak za uništenje žohara (bakula).  
Nagrađen sa zlatnom medaljom na međunarodnoj izložbi za zdravstvo u Milanu 1909. . . .  
Proizvoditelj:  
**Erminij Lonzar, Pula.**

**Kravlji maslac** dnevno svježi 10 funti s omolom K 7.25; na pokus 6 funti K 4.66. Maslac za bolovanje na sreću 10 funti K 4.66; na pokus 10 funti 1/2 maslac 1/2 meda K 6.06. Tko jednom naruč, ostane stari dobavljać.  
**Josef Angera, Rozova, 47.**

**Prva slovenska narodna trgovina u Primorju**  
sa šivacim strojevlma i dvokoliceama.  
Prodaje šivace strojeve za švelje i domaću porabu: Singer B za K 70 s pokrovom i jamći za 3 godine. Dvokolice „Holicol Premier“ K 145, „Gourir“ K 156.  
Vlastita mehanolna radionica.  
Preporuča se  
**JOSIP DEKLEVA**  
Gorica, Via Munklepio br. 1.  
Na zahtjev šalje se nov slovenski cćenik franko.

**POZOR!** Novi vinski zakon  
doblva se u Narodnoj (Biskup) Laginja i drug. - Pula.

**Mejdr**  
Ikonna na strojeve i (Stuvald 21 kod oiprepara gostovnice Usti u Orlicu Česka) pripravak za svoraitne cijene (maasna) zaštitne 14 gopolitice kolice, mas, gospodarstvolitric.  
**Zefiro i proljetno jatko**  
**Opreme za novjoste**  
naručite . . . . .  
Zahćujavajte uzorke!

Najbolji **MOTORI** na plin, benz, spirit, petrolej, srovo ulje, za obrt, električni i poljedjeljski promet.  
Stroj za proizvod plinu iz draćjavanske tvornice plinskih motora, prije Moritz Hille, najveća Specijal u tvornica u srednjoj Europi.  
10 odlikovanja i državnih nagrada.  
Jedini glavni zastupnik, Jano se imaju upravitli naručbe jest: Eugen Gutenberg u Trstu, Emanuel Kras, tehnički ur u Trstu, ulica Cee lica 18 u Skladište svih tehničkih predmeta.  
U mjesecu pilju i augustu prodava se Dalnaceju 9 motora.

**OGLAS.**  
Gospodarako društvo u Pazinu, obdržavati će svoju redovitu glavnu skupštinu u prostorijama hrv. čitavnice u Pazinu dne 21. o. mj. u dva sata poslje podne sa sljedećim:  
**Dnevnim redom:**  
1. Izvješće odbora.  
2. Izbor novog odbora.  
3. Eventualnija.  
U slučaju da nebude na odredjeni sal dostatni broj prisutnih članova, obdržavati će se istu istog dana u 2 1/2 sata podne bez obzira na broj prisutnih.  
Dne 17. 9. ove godine nije se mogla obdržavati za onaj dan odredjena glavna skupština pošto je predsjednično družtva bilo zaprićeno javnim poslovima.  
Odbor.

Preporučamo našim domaćicama **pravi :FRANCKOV:** dodatak za kavu iz zagrebačke tvornice.

**PEKARNA**  
**LJUDEVIT DEKLEVA**  
 Via Campa Marzolo br. 5 - Podružnica Via Valerani br. 1.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

**Jeftino česko PERJE**   
 za krevete

5 kg. novo čihano K 9'60, boja K 12' - blele pahuljice čihane, 18' - " 24' - kao snjeg blele pahulje.

Ulice čihane . . . 30' - " 36' - razšilje se franko pouzecom.

Zamjenjuju se i prima natrag uz naknadu tovar. troška.

**BENEDIKT SACHSEL**, Lobes, br. 259  
 pošta PILSEN, Česka.

**ISTARSKA POSUJILNICA u PULI**

*Prima zadrugare, koji uplađuju sadruknih dielova jedan ili više po kruna s.*

*Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to štato bez ikakvog odbitka.*

*Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog otkaza, a iznos od 1000 K ako se nije kod nloženja suglasno ustanovio veći ili manji rok sa otkaz, uz otkaz od 8 dana.*

*Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku i saduñnice uz garanciju.*

*Uredovni sati svaki dan od 9-za sati prije podne i 3-6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane zatvorono.*

*Društvena pisarna i blagajna nalazi se u viale Carrara vlastita kuda (Narodni Dom) prvi pod dozno, gdje se dobivaju pobilito informacije.*

Ravnateljstvo.

Svi u krojački salon Zovića! !

Trgovina manufakturne robe i krojački salon

**MARKO ZOVIĆ - PAZIN**

Skladište odijela najmodernijeg kroja i sukna, kao i samog sukna za muške i ženske uz tvorničke cijene.

Svakomu je slobodno pogledati i promjeriti robu.

Zašto može Zović za 30% jeftinije prodati šivaći stroj? Zato! jer radi bez agenta!

Osam-godišnja garancija. Konkurencija isključena.

Brza, točna i solidna posluža.

Novo: Proljećna i ljetna sezona!

**Dvostruki elektro-magnetički KRIŽ ili ZVIEZDA**

R. B. broj 86967.  
 Telefon br. 45-22.

jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod uloga, reume, astme (težkog disanja), napavanja, zujanja u uhu, neuralgije, glavobolje (migrene) kucanja srca, zubobolje, mučevno slabosti, studeni ruku i nogu, padavice (epilepsije), mokranju postelje, nujnosti, nesvjetlosti, nagibnosti drhtanja na lijevu, influence skopčane, sa bolesću hrbta, bilidila (oalokrvnosti) želudaičnih grčeva, bozedeñnosti, lechiasa punokrvnosti, svih udnih grčeva, hopenchondrie, ljesečnih grčeva, hāmorrhoida, kao i kod sveobće slabosti itd. služi kao nenadkriljivo sredstvo, po što elektro-magnetička struja celim čovjekom aim telom djeluje, čime se rečena bolest i najkraćem vremenu izleče.

Poznato je, da lečnici kod navedenih bolesti višekratno elektrizovanje tela upotrebljuju ali ipak aa taj način. Ja jaka struja samo prolazno i poremenom kroz telo prolazi, dođim naprotiv tomu struja elektro-magnetičnog križa ili zvezde R. B. br. 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom napreklidno na telo djeluje, što svakoga držena liečnju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20)

godina stare bolesti izločene su sa svojim strojnim posve! Od izlečenih sa svojim strojem R. B. broj 86967 izražene zahvale kao i od odličnijih slojova izdane svjedočbe i priznanice iz svijta strana svietla potpurne su u mojoj pismohrani, gdje stoje svakomu u svako doba na vid. **GDJE NIJE DAN LIEK NIE POMOGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ**, jer je to sigurno sredstvo protiv gore navedenim bolestima, a onaj bolestaik, koji po mojem stroju nebi bio izlečen najdulje u roku od 45 dana, dohiva novac natrag.

Upozorajem osobito p. n. obfnetno na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltlinim, koji je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dođim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvezda R. B. br. 86967 osobito se hvati i uživa vanrednu dopadnost poradi svoje izvrsne ljekovitosti.

**MALI STROJ STOJI 8 K.** Rabiti ga mogu samo djeca i jako slabe gospodje.

**VELIKI STROJ STOJI 16 K.** Rabiti se kod ostarjelih 20 godiš, kromičnih bolesnih.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se i u hrvat skom jeziku. Pouzecom ili ako se novac unapred pošalje, razšilje glavna prodavaona za tu inozemstvo.

**ALBERT MÜLLER,**  
 Budimpešta, V/41. Kotar,  
 Vadsz-ulica br. 84.

**PRECISIONS-ÜHR**  
 GENÈVE  
**OMEGA**



GRANDPRIX  
 O. B. A. P.  
 1889

**Poslovno geslo:**  
 - Uz mali dobitak, veliki promet, - istodobno samo dobra roba.

Imati dobro iudu žepnu uru nije uvijek prikladna. Ipak za one, koji tražuju žepnu uru, a to je uz danšnje prilike svaki koji praktično živi, ima samo takovu vrijednost, koja je došlo pouzdana. Bolje je ne imati uru, nego li takvu koja nudi točno. Dobra i pouzdana ura čuva do šteto i neugodnosti, nestroba se bođati da će se nepotrebno vrijeme utaman potratiti. Rečita moći će se točno obrđavati.

Ako dakle trebate takovu uru, to vam se najbolje preporučuju dobro poznate ure kao: ORIGINAL GLASHUTTE, SCHAFFHAUSEN, OMEGA, MOERIS i ORIGINAL ROSEKOPF-PATENT od zlata, srebra, nikela i occlni imadu uvijek veliki izbor na skladištu

**Ljudevit Malitzky, urar**  
 PULA, via Sergia 65.

Daje se eventualno i na obročno odplaćivanje. Veliki izbor svih drugih ura njihalica, budilica, briljantne i optične stvari, i potrebitno za pušenje. Pošto češće mijenjam robu, to na držim cijenika dosta je kod naručbe navesiti vrst robe. Uz dobro jamstvo i preporuku šaljem stvari na izbor.

Najbolji česki izvor!

**Jeftino perje za postelje!**

1 kg sivo, dobro očihano 2 K; boja 2-10 K; prva vrst polusvijetlo 2-80 K; bilo 4 K; bilo, pahuljasto 5-10 K; 1 kg najfinije, kao snjeg bilo, očihano 6-10 K, 8 K; 1 kg pahuljica, sivo 6 K, 7 K; bilo fino 10 K; najfinije prave pahuljice 12 K.

Kod naručbe od 5 K franko. 12 gvozdje crvenog, plavog, bijelog ili žutog nankinga, 1 pokrivač, 180 cm dug, 116 cm širok, sa 2 jastucima, svaki 80 cm dug, 68 cm širok, napunjen s novim, si im, vrlo trajnim pahuljastim perjem 16 K; pošta-pahuljice 20 K; pahuljice 24 K; pojedini pokrivači po 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 3, 4-60 i 4 K. — Razšilje se pouzecom počim od 12 K franko. Roba se zamjenjuje ili uzimlje natrag franko; ako se ne dopadne vraća se novac. Izreplvi cionel badava i franko.

**S. BENISCH**, Dešenice, 762, Šumava.

**OPCINSKA ŠTEDIONICA**  
 u BIOGRADU pri moru (DALMACIJA).

Osnovana po regulativi c. k. Ministarstva u Beču, podjamčenjem cijelo kupne imovine općine Biograd i pod državnom kontrolom.

Ukamaćuje uloge na štednju sa

**5% čistih,**

jer i porez na kamatu uloga plaća sama štedionica.

Podjeljuje hipotekarne zajmове, eskomptira mjenice i vrši ostale bankarske poslove.

Uplatne listove c. k. poštanske štedionice za ulaganje novaca šalje besplatno.

**ODPREMNIČKO I KOMISIONO DRUŠTVO**  
**'BALKAN'**  
 d. o. s. j. u TRSTU  
 RIVA GRUMULA broj 14.  
 Telefona 2160. Brijunji: BALKANSKPB.  
 Žiro-račun kod 'JADRANSKE BANKE' u Trstu.

Prima u svoje dobro uredjene magazine svaku vrst gospodarskih proizvoda, daje na iste predujmове a uz vrlo povoljne uvjete i brine se za prodaju istih najkulantnije. Isto tako kupuje i prodaje svaku vrst robe po nalogu i na račun svojih mušterija najpovoljnije. Otvara carinske kredite, ocarizuje robu i daje zajmове na robu ležeću u javnim skladištima. Otprema svaku vrst pošiljaka u svim pravcima točno i brzo, obavija reklamacije i daje svako strukovno razjašnjenje i uputu brzo i badava.